

Debreceni Ítéltábla

Pkf.I.20.581/2025/2. szám

A Debreceni Ítéltábla a dr. Hegedűs D. Andrea ügyvéd (cím) által képviselt kérelmező neve (cím) kérelmezőnek – a dr. Varga István ügyvéd (cím) által képviselt kérelmezett neve (cím) kérelmezettel szemben vagyoni elégtétel megfizetése iránt indított nemperes eljárásban a Debreceni Törvényszék 13.Pk.20.463/2025/11. számú végzése ellen a kérelmezett részéről 13. sorszám alatt előterjesztett fellebbezés folytán meghozta a következő

végzést:

Az ítéltábla az elsőfokú bíróság végzésének nem fellebbezett részét nem érinti, azt fellebbezett részében helybenhagyja.

Megállapítja, hogy 7000 (hétezer) forint fellebbezési illeték az állam terhén marad.

A végzés ellen nincs helye fellebbezésnek.

Indokolás

A tényállás

[1] A kérelmező felperesként 2016. október 3. napján terjesztett elő kártérítés megfizetése iránt keresetet a K.-i Járásbíróságon. A K.-i Járásbíróság megállapította illetékességének hiányát és elrendelte az iratok áttételét a M.-i Járásbírósághoz, ahol az ügy 2.P.20.0../2017. számon, majd szünetelést követően 2.P.20.1../2020. ügyszámon folytatódott (a továbbiakban: alapper). A M.-i Járásbíróság 2021. szeptember 9. napján 2.P.20.1../2020/54. számon hozott elsőfokú ítéletét, amelyet a kérelmezett 2024. október 17. napján a kérelmező jelenlétében kihirdetett, 9.Pf.20.3../2024/15. számú ítéletével helybenhagyott.

A kérelem és az ellenirat

[2] A kérelmező kérelmében a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel érvényesítéséről szóló 2021. évi XCIV. törvény (továbbiakban: Pevtv.) alapján a 2016. október 3-án indult és állítása szerint 2024. október 24-én másodfokon befejezett perre tekintettel 2028 napra 811 200 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kérte a kérelmezettet kötelezni, figyelemmel a polgári peres eljárás elhúzódásával kapcsolatos vagyoni elégtétel mértékéről és a kifizetendő összeg számításának szabályairól szóló 372/2021. (VI. 30.) Korm. rendelet (a továbbiakban: Kormányrendelet) 1. §-ára is.

[3] A kérelmezett az elleniratában – annak tartalma szerint – 536 800 forint tekintetében a kérelmet elismerte, azt meghaladóan annak elutasítását kérte. Azt alapperre vonatkozóan a kérelmező által megjelölt 2028 napból 686 napot kért figyelmen kívül hagyni.

[4] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján kérte az eljárás számított időtartamát csökkenteni a bíróság felhívásának késedelmes teljesítése miatt a 2017. október 5. és 2017. november 23. közötti 50 nappal, a 2018. március 23. és 2018. április 9. közötti 18 nappal, a 2018. november 3. és 2019. január 29. közötti 88 nappal, a 2020. január 4. és 2020. január 14. közötti 11 nappal és a 2021. május 14. és 2021. június 11. közötti 29 nappal; a tárgyalás

kérelmező érdekkörében felmerült okból történt elhalasztása miatt a 2017. december 5. és 2018. február 22. közötti 80 nappal, a 2018. október 2. és 2018. november 23. közötti 53 nappal és a 2020. február 28. és 2020. március 13. közötti 15 nappal. Kérte levonni továbbá az eljárás számított időtartamából szintén a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján a 2020. január 15. és 2020. január 31. közötti 17 napot, mivel a kérelmező mulasztása miatt szünetelt az eljárás; továbbá a 2021. június 15. és 2021. július 7. közötti 23 napot, mivel a kérelmező előbb szakértői bizonyításra tett indítványt és vállalta az ezzel felmerülő költségek előlegezését, majd az erre engedélyezett határidő leteltét követően bejelentette, hogy a szakértői díjat nem tudja előlegezni.

[5] A Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésére hivatkozva kérte levonni az eljárás számított időtartamából a 2017. február 10. és 2017. február 17. közötti 8 napot, mivel a kérelmező nem nyújtott be az eljárás elhúzódása miatti kifogást, habár az elsőfokú bíróság késedelmesen intézkedett a keresetlevél hiányainak pótlásáról; a 2018. május 10. és 2019. május 29. közötti 20 napot, mivel a bíróság ugyan késlekedve küldte meg beadványát az ellenérdekű félnek, de a kérelmező nem nyújtott be az eljárás elhúzódása miatti kifogást. Kérte továbbá levonni a 2023. május 30. és 2024. március 19. közötti 295 napot, mivel a kérelmező nem nyújtott be az eljárás elhúzódása miatti kifogást annak ellenére, hogy a 2022. február 28-án 2.P.20.1../2020/65. szám alatti fellebbezését a másodfokú bíróság csak 2024. március 19-én bírálta el.

Az elsőfokú végzés

[6] Az elsőfokú bíróság kötelezte a kérelmezettet, hogy fizessen meg a kérelmezőnek 811 200 forint vagyoni elégtételt, és 100 000 forint költséget. Megállapította, hogy a le nem rótt 24 336 forint eljárási illeték az állam terhén marad.

[7] A végzés fellebbezésre tekintettel releváns indokolása szerint megállapította, hogy az alapper számított időtartama a Pevtv. 2. §-ának (2) és (3) bekezdései szerint 2016. október 4. és 2024. október 17. között 2936 nap volt, amely meghaladja a bírósági eljárásnak a Pevtv. 6. §-ának (1) bekezdése szerinti észszerű időtartamát, ezért a kérelmezett megsértette a kérelmezőnek a tisztességes eljáráshoz való, és azon belül az észszerű időn belüli eljáráshoz való alapjogát, így köteles vagyoni elégtétel megfizetésére. A polgári perrendtartásról szóló 2016. évi CXXX. törvény (a továbbiakban: Pp.) 342. §-ának (1) és (3) bekezdései és 2. §-ának (2) bekezdése szerint a bíróság kötve van a kérelmező által előterjesztett kérelemhez az abban meghatározott napok száma tekintetében, márpedig a kérelmező csak 2028 napra érvényesített vagyoni elégtétel iránti igényt.

[8] A Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése alapján nem tekintette levonhatónak a 2017. október 5. és 2017. november 23. közötti 50 napot; a 2017. december 5. és 2018. február 22. közötti 80 napot; a 2018. március 23. és 2018. április 9. közötti 18 napot; a 2018. október 2. és 2018. november 23. közötti 53 napot; a 2018. november 3. és 2019. január 29. közötti 88 napot; a 2020. január 4. és 2020. január 14. közötti 11 napot és a 2021. május 14. és 2021. június 11. közötti időtartamot (amelyeket a fellebbezés nem támadott).

[9] Szintén nem volta le az eljárás számított időtartamából a 2021. június 15. és 2021. július 7. közötti 23 napot. Rögzítette, hogy a kérelmező a 2021. június 14. napján tartott

tárgyaláson még valóban vállalta a szakértői díj előlegezését, azonban utóbb bejelentette, hogy ezt anyagi okból mégsem tudja teljesíteni. Ezen eljárásával azonban csupán eljárási jogait gyakorolta; ezért bár az előlegezésre engedélyezett 15 nap valóban eredménytelenül telt el, az nem volt szükségtelen, hiszen annak következménye a szakértői bizonyítás mellőzése volt. Az alapper ezen időszakkal azért sem húzódott el, mert az eljárás bíróság az ellenérdekű felet is nyilatkoztattételre hívta fel.

[10] A Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdésével összefüggésben kialakult bírói gyakorlat ismertetése mellett nem találta indokoltnak az alapper számított időtartamának csökkentését a 2017. február 10. és 2017. február 17. közötti 8 nappal és a 2018. május 10. és 2018. május 29. közötti 20 nappal. Nem találta levonhatónak a 2023. május 30. és 2024. március 19. közötti 295 napot sem. Ez utóbbival összefüggésben rögzítette, hogy a kérelmező az alapperben eljárás elsőfokú bíróság 2.P.20.1../2020/61. szám alatti végzésével szemben 65. sorszám alatt fellebbezést és a fellebbezési határidő elmulasztása miatt igazolási kérelmet terjesztett elő. A kérelmezett 9.Pkf.50.6../2022/5. szám alatti végzésével az igazolási kérelmet elutasította, amely végzést a Fővárosi Ítéltábla helybenhagyta. A kérelmezett azonban az ezt követően hozott 9. Pkf.50.6../2023/5. szám alatti végzésével az igazolási kérelmet érdemi vizsgálat nélkül elutasította, amely végzést a kérelmező fellebbezése folytán eljárás Fővárosi Ítéltábla hatályon kívül helyezett, és a kérelmezett új eljárásra és új határozat hozatalára utasította azzal, hogy szükségtelenül hozott ismételt döntést az igazolási kérelemlről, ugyanakkor a 61. alatti végzés elleni fellebbezés elbírálása még nem történt meg. A kérelmezőtől ugyanakkor nem volt elvárható az eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése, mivel a Pevtv. logikája szerint az eltelt időszak nem volt inaktív. A kérelmező lényegében csak az eljárás szabálytalanságát sérelmezhetette volna, amely kifogás elmulasztása azonban a vagyoni elégtétel iránti igény szempontjából közömbös.

[11] Megállapította, hogy az eljárás számított időtartamából a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdése szerint le kell vonni a 2020. január 14. és 2020. január 31. közötti 18 napot, amely időszakban az eljárás a kérelmező érdekkörében felmerült okból szünetelt. Levonandónak találta továbbá a 2020. március 24. és 2020. április 2. közötti 9 napot, mivel a tárgyalás elhalasztása a kérelmező érdekkörében felmerült okból volt szükséges. Ezen 27 nap levonása mellett az alapeljárás figyelembe vehető időtartamát 2909 napban határozta meg. Mivel a kérelmező csupán 2028 napra érvényesített igényt, ezért a kérelemnek megfelelően kötelezte a kérelmezettet.

[12] A Pp. 83. §-ának (1) bekezdése alapján marasztalta a kérelmezettet a kérelmezőnek az eljárással felmerült, a bírósági eljárásban megállapítható ügyvédi és kamarai jogtanácsosi költségről szóló 17/2024. (XII.9.) IM rendelet (a továbbiakban: Ükr.) 2. §-a (1) bekezdésének a) pontja szerint felszámított és igazolt ügyvédi munkadíjban. Az illetékekről szóló 1990. évi XCIII. törvény (a továbbiakban: Itv.) 5. §-a (1) bekezdésének c) pontja alapján a kérelmezettet illető illetékmentességre tekintettel a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése alapján megállapította, hogy az eljárási illeték az állam terhén marad.

A fellebbezés és a fellebbezésre tett észrevétel

[13] A kérelmezett fellebbezésében kérte az elsőfokú végzés részbeni megváltoztatásával a marasztalási összeget 127 200 forinttal csökkenteni és a kérelmezettet kötelezni 20 280 forint

másodfokú perköltség megfizetésére. Érvelése szerint az elsőfokú végzés sérti a Pevtv. 15. §-ának (3)-(4) bekezdéseit, továbbá a polgári perrendtartásról szóló 1952. évi III. törvény (a továbbiakban: 1952. évi Pp.) 114/A. §-át, 95. §-ának (1) bekezdését és 2. §-ának (2) bekezdését.

[14] Továbbra is kérte levonni az alapeljárás számított időtartamából a 2021. június 15. és 2021. július 7. közötti 23 napot. Érvelése szerint a kérelmező már a 2021. június 14. napján tartott tárgyláson is előre láthatta, hogy a szakértői díjat nem tudja előlegezni. Ennek ellenére maga kérte a szakértői bizonyítást és vállalta a költségeinek előlegezését, így az eljárás a kérelmező akaratából nem haladt előre. A kérelmező magatartása ugyan jogszerű volt és annak eljárásjogi következményét is levonta az alapperben eljár bíróság, amikor mellőzte a szakértő kirendelését; azonban a kérelmezőnek már a tárgyaláson is tudnia kellett, hogy képes lesz-e az általa indítványozott bizonyítás költségének előlegezésére. Önmagában az, ha a kérelmező magatartása jogszerűnek minősül, nem zárja ki, hogy ezen magatartás alapot adjon a per számított időtartamának csökkentésére.

[15] Fenntartotta, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése alapján az eljárás számított időtartamát csökkenteni szükséges a 2023. május 30. és 2024. március 19. közötti 295 nappal. Ezen időtartam a bíróság érdekkörében felmerült okból, szükségtelenül telt el. A kérelmező a 9.Pkf.50.6../2023/5. szám alatti végzés alapján 2023. május 30. napjától észlelhette volna a jogorvoslati kérelem elbírálásának elmulasztását, azonban ennek ellenére nem terjesztett elő az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdés a) és c) pontja szerinti eljárás elhúzóda miatti kifogást. Nem szolgálta a per előre vitelét ugyanazon igazolási kérelem kétszeres elbírálása, ezért az az elsőfokú bíróság indokolásában foglaltakkal szemben inaktív időszaknak minősül. Nem önmagában a kétszeres elbírálásnak van jelentősege, hanem annak, hogy a kérelmező fellebbezéséről ezen időben nem született döntés, márpedig a kérelmező alappal várhatta jogorvoslati kérelmének határidőben történő elbírálását. Az elsőfokú bíróság azt is tévesen rögzítette, hogy a kérelmező kizárólag az eljárás szabálytalanságát kifogásolhatta volna.

[16] A kérelmező „fellebbezési ellenkérelmében” (kérelmezett fellebbezésére tett észrevételében) kérte az elsőfokú végzés helybenhagyását és a kérelmezett perköltségben való marasztalását. Kiemelte: nem minősül észszerűtlen eljárásnak a jog gyakorlása. Úgy kért mentességet a szakértői költség előlegezése alól, hogy pártfogó ügyvédi segítség igénybevitelére jogosult volt. A keresetét az igény elévülése miatt utasította el a bíróság, így a szakértő kirendelése eleve alaptalan volt. A szakértői bizonyítást kizárólag az alapperben eljár bíróság pressziójára tekintettel indítványozta, hiszen már két szakértői vélemény is rendelkezésre állt, többször kérte ezek ütköztetését és a szakértők meghallgatását, azonban ennek a bíróság nem adott helyt. Objektív körülmény, hogy a szakértői díjat nem tudta előlegezni. A 2023. május 30. és 2024. március 19. közötti időtartam vonatkozásában hangsúlyozta, hogy a kérelmezett feladata lett volna a fellebbezéséről érdemi döntést hozni a jogszabályban előírt időben; azonban ennek csak közel tíz hónap alatt tett eleget. Ez önmagában igazolja, hogy érdemi bírói tevékenység nem történt, a jogvita a bíróság érdekkörében felmerült okból nem haladt előre. Nem az igazolási kérelem kétszeres elbírálásának volt jelentősege, hanem annak, hogy a másodfokú bíróság nem bírálta el a fellebbezését. A kifogás előterjesztésének elmulasztása nem zárja ki a vagyoni elégtételt; a bíróság késedelme objektív, amelyet hivatalból kell vizsgálni. A kérelmező oldalán ezen időszakban felróható körülmény nem merült fel.

A másodfokú bíróság döntése

[17] A kérelmezett fellebbezése megalapozatlan.

[18] A fellebbezés elbírálása során az ítéltábla – a Pp. 370. §-ának (2)-(4) bekezdéseiben foglalt jogszabályi feltételek hiányában – nem léphette át a fellebbezési kérelem és az észrevétel korlátait [Pp. 370. §-ának (1) bekezdése]. Ezért fellebbezés hiányában nem érinthette az elsőfokú végzés azon rendelkezését, amelyik a kérelmezettet 684 000 forint vagyoni elégtétel megfizetésére kötelezte. Kizárólag abban foglalhatott állást, hogy a fellebbezésben kifejtett indokok miatt le kell-e szállítani a kérelmezett által fizetendő vagyoni elégtételt a fellebbezésben megjelölt összeggel.

[19] A kérelmezett fellebbezésével összefüggésben szükséges rögzíteni, hogy a vagyoni elégtétel az észszerű időt meghaladó per teljes pertartamára illeti meg a felet, nem csupán annak a figyelembe vehető pertartam észszerű időt meghaladó részére (Debreceni Ítéltábla a BDT2023. 4621. szám alatt közzétett Pkf.II.20.458/2022/4. számú végzése). Ez azt is jelenti, hogy a kérelmező a teljes figyelembe vehető pertartamra követelhetett volna vagyoni elégtételt, azonban igényét csak az általa meghatározott 2028 napra terjesztette elő, amelyhez a Pevtv. 15. §-ának (5) bekezdése alapján mind az elsőfokú bíróság, mind pedig az ítéltábla kötve volt. A kérelmezettnek ezért a másodfokú eljárásban olyan fellebbezést kellett volna benyújtania, amelyben arra hivatkozik, hogy a kérelmezőt – részben vagy egészben – még az általa lecsökkentett időtartamra sem illeti meg vagyoni elégtétel. Amennyiben ugyanis a figyelembe vehető időtartam az fellebbezésben kért pertartam-csökkentések levonása után is meghaladja a kérelmező által követelt vagyoni elégtételnek megfelelő időtartamot, az feleslegessé teszi a fellebbezésben kért levonások érdemi elbírálását, hiszen az ilyen tartalommal előterjesztett fellebbezés annak alapossága esetén sem vezethet a kérelem részbeni vagy teljes elutasítására (Debreceni Ítéltábla Pkf.I.20.434/2023/2. szám alatti végzése).

[20] Jelen esetben a számított pertartam az elsőfokú végzés nem fellebbezett megállapítása szerint

2936 nap volt. Amennyiben ebből az időtartamból a kérelmezett fellebbezése folytán le kellene vonni 318 napot, a figyelembe vehető pertartam így is meghaladná azt az időtartamot (2028 napot), amely után a kérelmező vagyoni elégtételt kért. A fellebbezésben foglalt érvelés ezért nem volt alkalmas arra, hogy az ítéltábla a kérelmezőnek megítélt vagyoni elégtételt leszállítsa.

[21] Az ítéltábla csupán a teljesség kedvéért rögzíti, hogy a fellebbezésben támadott két időtartam vonatkozásában egyebekben osztotta az elsőfokú bíróság által kifejtett jogi érveket is. A 2021. június 15. és 2021. július 7. közötti időtartammal összefüggésben hangsúlyozza, hogy a Pevtv. 15. §-ának (3) bekezdéséből következően önmagában a kérelmező érdekkörében jelentkező mulasztás nem ad alapot az időtartam levonására, csak akkor, ha kizárólag emiatt következik be szükségtelen időmúlás (Debreceni Ítéltábla Pkf.II.20.264/2024/3., Pkf.II.20.299/2024/2.). Márpedig a 2021. június 14. napján megtartott tárgyaláson az alperes a kérelmező keresetváltoztatására vonatkozó nyilatkozata megtételére határidő engedélyezését kérte, amelynek a bíróság helyt adott és a kérelmezőnek a szakértői díj előlegezésére történt felhívása mellett az ellenérdekű felet ugyanezen határidővel

nyilatkozattételre hívta fel. Ebből következően pedig a tárgyalás elhalasztására nem kizárólag a kérelmező felhívása miatt volt szükség, hanem az alperesi nyilatkozattétel érdekében is, ekként az időmúlás nem kizárólag a kérelmező elleniratban és fellebbezésben megjelölt magatartása miatt következett be.

[22] A kérelmező észrevételeire tekintettel rögzíti az ítéltábla ugyanakkor, hogy a Pevtv. 15. §-ának (4) bekezdése a bíróság érdekkörében felmerült, elhárítható ok miatt, szükségtelenül eltelt időtartam levonását kifejezetten lehetővé teszi akkor, ha a kérelmező a jogszabályban biztosított lehetősége ellenére nem nyújtott be kifogást az eljárás elhúzódása miatt. A 2023. május 30. és 2024. március 19. közötti időtartam nem vitathatóan a bíróság érdekkörében felmerült okból telt el; annyiban azonban nem volt inaktív, hogy a bíróság folyamatos - bár szükségtelen, az eljárás előrehaladását nem szolgáló - eljárási cselekményeket végzett. A kérelmező az igazolási kérelemről másodszor is rendelkező határozat kézhezvételét megelőzően (amely ténylegesen 2023. július 4. napja) nem észlelhette, hogy – habár annak jogszabályi feltételei fennállnak – a másodfokú bíróság nem az előterjesztett fellebbezést kívánja elbírálni, hanem ismételten az igazolási kérelem tárgyában kíván eljárni. Ezt követően pedig, figyelemmel arra, hogy a végzés a fellebbezési határidő elmulasztása miatt előterjesztett igazolási kérelem érdemi vizsgálat nélküli elutasításáról rendelkezett, nem volt elvárható a fellebbezés elbírálásának késedelmére alapított eljárás elhúzódása miatti kifogás előterjesztése. Az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének a) pontjára alapítottan eljárás elhúzódása miatti kifogás a fellebbezés elbírálására vonatkozó konkrét jogszabályi határidő hiányában nem lehetett volna alapos. Az 1952. évi Pp. 114/A. §-a (2) bekezdésének c) pontjára alapított eljárás elhúzódása miatti kifogás benyújtása pedig arra tekintettel nem volt elvárható, hogy a fellebbezési határidő elmulasztása miatti igazolási kérelem elbírálása szükségszerűen megelőzi a fellebbezés érdemi elbírálását, a kérelmezett pedig másodszor is az igazolási kérelemről hozott döntést.

[23] Az ítéltábla mindezekre tekintettel az elsőfokú bíróság végzését a Pevt. 9. §-ának (4) bekezdése szerint irányadó Pp. 389. §-a alapján alkalmazandó 383. §-ának (2) bekezdése szerint helybenhagyta.

[24] A kérelmezett fellebbezése nem vezetett eredményre, így a másodfokú eljárással felmerült költségeit a Pp. 83. §-ának (5) bekezdése alapján maga köteles viselni. A sikertelenül fellebbező kérelmezett továbbá a Pp. 83. §-ának (1) bekezdése szerint továbbá köteles lenne megtéríteni a kérelmező másodfokú eljárással felmerült költségét, azonban azt a kérelmező megfelelően nem számította fel; a Pp. 81. §-ának (2) bekezdésében foglaltak ellenére sem annak összegét, sem az annak összegét szabályozó jogszabályi rendelkezést nem jelölte meg. Az ítéltábla ezért a kérelmezettet nem kötelezte másodfokú perköltség megfizetésére. A kérelmezett illetékmentességére tekintettel a fellebbezéssel illeték a Pp. 102. §-ának (6) bekezdése szerint az állam terhén marad.

Debrecen, 2025. december 10.

Dr. Bakó Pál s.k. a tanács elnöke, Dr. Gárdosi Judit s.k. előadó bíró, Dr. Árok Krisztián s.k. bíró